

I

(Riżoluzzjonijiet, rakkomandazzjonijiet u opinjonijiet)

RAKKOMANDEZZJONIJIET

KONTROLLUR EWROPEW GĦALL-PROTEZZJONI
TAD-DATA**Ir-rakkomandazzjonijiet tal-KEPD dwar l-għażliet tal-UE għar-riforma tal-protezzjoni tad-data**

(It-test shih jista' jinstab bl-Ingliż, bil-Franċiż u bil-Ġermaniż fuq il-websajt tal-KEPD www.edps.europa.eu)

(2015/C 301/01)

Fl-24 ta' Ġunju 2015, it-tliet istituzzjonijiet ewlenin tal-UE, il-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni Ewropea daħlu f'negozjati ta' kodeċiżjoni fuq ir-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data (GDPR) propost, proċedura magħrufa bħala "trilogu" informali⁽¹⁾. Il-bażi għat-trilogu hija l-proposta tal-Kummissjoni ta' Jannar 2012, ir-riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament tat-12 ta' Marzu 2014 u l-Approċċ Ġenerali tal-Kunsill adottat fil-15 ta' Ġunju 2015⁽²⁾. It-tliet istituzzjonijiet huma impenjati li jitrattaw il-GDPR bħala parti mill-pakkett usa' ta' riforma tal-protezzjoni tad-data li jinkludi d-direttiva proposta għall-attivitajiet tal-pulizija u dawk gudiżzarji. Il-proċess għandu jintemm fl-aħħar tal-2015 u x'aktarx li jhalli l-adozzjoni formali taż-żewġ strumenti għall-bidu tal-2016, segwita minn perjodu tranzi-torju ta' sentejn⁽³⁾.

Il-Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (KEPD) huwa istituzzjoni indipendenti tal-UE. Il-Kontrollur mhuwiex parti mit-trilogu, iżda huwa responsabbli taht l-Artikolu 41.2 tar-Regolament 45/2001 "Fir-rigward tal-ipproċessar tad-data personali... li jassigura li d-drittijiet fundamentali u l-libertajiet ta' persuni naturali, u b'mod partikolari d-dritt ta' għom għall-privatezza, jiġu rispettati mill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Komunità", u "...biex jagħti pariri lill-istituzzjonijiet u l-korpi tal-Komunità u lis-sugġetti tad-data dwar il-kwistjonijiet kollha li jikkonċernaw l-ipproċessar ta' data personali". Il-Kontrollur u l-Assistent Kontrollur inhattru f'Diċembru 2014 bil-mandat speċifiku li jkunu aktar kostruttivi u proattivi, u f'Marzu 2015 ippubblikaw strategija għal hames snin li tiddekrivi kif behsiebhom jimplimentaw dan il-mandat, u kif ser ikunu responsabbli biex jagħmlu dan⁽⁴⁾.

Din l-Opinjoni hija l-ewwel stadju importanti fl-istrategija tal-KEPD. Mibni fuq id-diskussjonijiet mal-istituzzjonijiet tal-UE, l-Istati Membri, is-soċjetà ċivili, l-industrija u partijiet oħrajn interessati, il-parir tagħna għandu l-għan li jgħin lill-partecipanti fit-trilogu jaslu għall-kunsens it-tajeb fil-hin. Huwa jindirizza l-GDPR f'żewġ partijiet:

- il-viżjoni tal-KEPD għal regoli dwar il-protezzjoni tad-data orjentati lejn il-futur, b'eżempji li jispjegaw ir-rakkomandazzjonijiet tagħna, u
- anness ("Anness għall-Opinjoni 3/2015: Tabella komparattiva tat-testi tal-GDPR mar-rakkomandazzjonijiet tal-KEPD") b'tabella ferba' kolonni li tqabbel, artikolu wara l-iehor, it-test tal-GDPR kif adottat rispettivament mill-Kummissjoni, il-Parlament u l-Kunsill, mar-rakkomandazzjoni tal-KEPD.

L-Opinjoni hija ppubblikata fuq is-sit web tagħna u permezz ta' app fuq il-mowbajl. Fil-harifa tal-2015 sejra tkun issupplimentata b'rakkomandazzjoni kemm għall-premessi għall-GDPR kif ukoll, ladarba l-Kunsill ikun adotta l-Pożizzjoni Ġenerali tiegħu dwar id-direttiva, dwar il-protezzjoni tad-data f'dak li jirrigwarda l-attivitajiet tal-pulizija u dawk gudiżzarji.

L-Opinjoni komprensiva tal-KEPD dwar il-pakkett ta' riforma tal-Kummissjoni f'Marzu 2012 tibqa' valida. Iżda wara tliet snin, kellna b'żonn naġġornaw il-parir tagħna biex ninvolvu ruħna b'mod aktar dirett mal-pożizzjonijiet tal-koleġiżlaturi, u biex noffru rakkomandazzjonijiet speċifiċi⁽⁵⁾. Bhal fil-każ tal-Opinjoni tal-2012, din l-Opinjoni hija konformi mal-opinjoni u d-dikjarazzjonijiet tal-Grupp ta' Hidma tal-Artikolu 29, inkluż l-"Appendiċi" dwar "Sugġetti ewlenin fil-fehma tat-trilogu" adottat fis-17 ta' Ġunju, li għalih il-KEPD ikkontribwixxa bħala membru shih tal-Grupp ta' Hidma⁽⁶⁾.

Opportunità rari: Ghalfejn din ir-riforma hija tant importanti

L-UE tinsab fl-ahhar fażi ta' sforz kbir sabiex tirriforma r-regoli tagħha dwar l-informazzjoni personali. Ir-Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data jista' jaffettwa, fid-deċennji li ġejjin, lil kull individwu fl-UE, lill-organizzazzjonijiet kollha fl-UE li jipproċessaw data personali u lill-organizzazzjonijiet barra l-UE li jipproċessaw data personali dwar individwi fl-UE⁽⁷⁾. Issa wasal iż-żmien li nissalvagwardjaw id-drittijiet u l-libertajiet fundamentali tal-individwi fis-soċjetà bbażata fuq id-data tal-ġejjieni.

Protezzjoni effettiva tad-data tagħti s-setgħa lill-individwu u timmobilizza lin-negozji u lill-awtoritajiet pubbliċi responsabbli. Il-liġijiet f'dan il-qasam huma kumplessi u teknici, jehtiegu l-parir tal-esperti, b'mod partikolari dak ta' awtoritajiet indipendenti fil-qasam tal-protezzjoni tad-data li jifhmu l-isfidi li ġgħib magħha l-konformità. Il-GDPR aktarx li jkun wiehed mill-itwal fil-ktieb tal-istatut tal-Unjoni, u għalhekk issa jehtieg li l-UE trid tkun selettiva, tiffoka fuq id-dispożizzjonijiet li huma verament meħtieġa u tevita dettalji li bhala konsegwenza involontarja jistgħu jinterferixxu bla bżonn mat-teknoloġiji futuri. It-testi ta' kull istituzzjoni jippridkaw iċ-ċarezza u l-intelligibbiltà fl-ipproċessar tad-data personali: għaldaqstant il-GDPR għandu jqiegħed fil-prattika dak li jiddikjara, billi kemm jista' jkun, ikun konciz u faċli biex jinftehem.

Huma l-Parlament u l-Kunsill bhala koleġizlaturi li jridu jiddeterminaw it-testi legali finali, mghejjuna mill-Kummissjoni, bhala inizjatur tal-leġislazzjoni u gwardjana tat-Trattati. Il-KEPD mhuwiex parti min-negozjati tat-"trilogu", iżda ahna legalment kompetenti sabiex noffru pariri, u biex nagħmlu dan b'mod proattiv skont il-mandat tal-Kontrollur u tal-Assistent Kontrollur inkarigati, u skont l-istrategġija reċenti tal-KEPD. Din l-Opinjoni hija bbażata fuq aktar minn għaxar snin esperjenza fis-sorveljanza tal-konformità mal-protezzjoni tad-data u pariri ta' politika li jgħinu jiggwidaw lill-istituzzjonijiet lejn eżitu li jaqdi l-interessi tal-individwu.

Il-leġislazzjoni hija l-arti tal-possibbli. L-għażliet ipprezentati, fil-forma tat-testi rispettivi ppreferuti mill-Kummissjoni, il-Parlament u l-Kunsill, kollha fihom bosta dispożizzjonijiet denji, iżda jista' jkun hemm titjib f'kull waħda. Fil-fehma tagħna l-eżitu mhux ser ikun perfett, iżda ahna behsiebna ngħinu lill-istituzzjonijiet jiksbu l-ahjar eżitu possibbli. Huwa għalhekk li r-rakkomandazzjonijiet tagħna baqghu fil-limiti tat-tliet testi. Qegħdin inkunu motivati minn tliet kwistjonijiet ta' rispett:

- arrangament ahjar għaċ-ċittadini,
- regoli li jahdmu fil-prattika,
- regoli li jdumu ġenerazzjoni.

Din l-Opinjoni hija eżerċizzju fit-trasparenza u r-responsabbiltà, prinċipji doppji li probabbilment huma l-aktar innovazzjoni notevoli tal-GDPR. Il-proċess tat-trilogu qiegħed ikun soġġett għal skrutinju akbar minn qatt qabel. Ir-rakkomandazzjonijiet tagħna huma pubbliċi, u nheggu lill-istituzzjonijiet kollha tal-UE sabiex jahtfu l-inizjattiva u jmexxu bl-eżempju, biex din ir-riforma leġislattiva tkun l-eżitu ta' proċess trasparenti u mhux kompromess sigriet.

L-UE teħtieġ ftehim ġdid dwar il-protezzjoni tad-data, kapitolu ġdid. Il-bqija tad-dinja qiegħda tosserva mill-qrib. Il-kwalità tal-liġi l-ġdida u kif din tinteraġixxi mat-tendenzi u s-sistemi legali globali hija ta' importanza kbira. B'din l-Opinjoni l-KEPD qiegħed juri r-rieda u d-disponibbiltà tiegħu biex jgħin jiżgura li l-UE tagħmel l-ahjar li tista' minn din l-opportunità storika.

1 Ftehim aqwa għaċ-ċittadini

Ir-regoli tal-UE dejjem raw li jiffaċilitaw il-flussi tad-data, kemm fl-UE kif ukoll mal-imsieħba fin-negozju tagħha, iżda bil-htieġa suprema għad-drittijiet u l-libertajiet tal-individwu. L-internet ġab grad bla preċedent ta' konnettività, awtoespressjoni u skop għat-twassil ta' valur lin-negozji u lill-konsumaturi. Madankollu, il-privatezza tghodd aktar minn qatt qabel għall-Ewropej. Skont l-istharrig tal-Ewrobarometru dwar il-Protezzjoni tad-Data f'Ġunju 2015⁽⁸⁾, aktar minn sitta minn kull għaxar ċittadini ma jafdawx lin-negozji online u żewġ terzi huma mħassba dwar il-fatt li m'għandhomx kontroll shih fuq l-informazzjoni li jipprovdu online.

Il-qafas riformat jehtieg li jzomm u, fejn possibbli, jgħolli l-istandards għall-individwu. Il-pakkett ta' riforma tal-protezzjoni tad-data kien propost l-ewwel nett bhala mezz għat-"tishih tad-drittijiet tal-privatezza online" billi jiżgura li n-nies ikunu "informati ahjar dwar id-drittijiet tagħhom u jkollhom aktar kontroll fuq l-informazzjoni tagħhom."⁽⁹⁾ Rappreżentanti tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili kitbu lill-Kummissjoni Ewropea f'April 2015 sabiex iheggu lill-istituzzjonijiet jibqgħu fidili lejn dawn l-intenzjonijiet⁽¹⁰⁾.

Il-prinċipji eżistenti stabbiliti fil-Karta, il-liġi primarja tal-UE, għandhom jiġu applikati b'mod konsistenti, b'mod dinamiku u innovattiv biex ikunu effettivi għaċ-ċittadin fil-prattika. Ir-riforma teħtieġ li tkun komprensiva, u għalhekk l-impenn għal pakkett, iżda peress li l-ipproċessar tad-*data* aktarx li jaqa' taħt strumenti legali separati għandu jkun hemm ċarezza rigward il-kamp ta' applikazzjoni preċiż tagħhom u kif jaħdmu flimkien, mingħajr ebda lakuna għall-kompromess fuq is-salvagwardji ⁽¹¹⁾.

Għall-KEPD, il-punt tat-tluq huwa d-dinjità tal-individwu li tittraxxendi l-kwistjonijiet ta' sempliċi konformità legali ⁽¹²⁾. Ir-rakkomandazzjonijiet tagħna huma bbażati fuq valutazzjoni ta' kull artikolu tal-GDPR, individwalment u flimkien, skont jekk isahhax il-pożizzjoni tal-individwu meta mqabbel mal-qafas attwali. Il-punt ta' referenza huwa l-prinċipji fil-qalba tal-protezzjoni tad-*data*, jiġifieri, l-Artikolu 8 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali ⁽¹³⁾.

1.1. Definizjonijiet: ejjew niċċaraw x'inhi l-informazzjoni personali

L-individwi għandhom ikunu jistgħu jeżerċitaw b'mod aktar effettiv id-drittijiet tagħhom fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni li tista' tidentifikahom jew tindividwahom, anki jekk l-informazzjoni titqies "pseudonimizzata" ⁽¹⁴⁾.

1.2. Kull proċessar tad-*data* għandu jkun kemm legali kif ukoll ġustifikat

- Ir-rekwiziti biex l-ipproċessar kollu tad-*data* jkun limitat għal skopijiet speċifiċi u fuq bażi legali huma kumulattivi, mhux alternattivi. Nirrakkomandaw li jiġi evitat kwalunkwe tqabbil ikkombinat u b'hekk jiddgħajfu dawn il-prinċipji. Minflok, l-UE għandha tippreserva, tissimplifika u thaddem il-kunċett stabbilit li d-*data* personali għandha tintuża biss b'modi kompatibbli mal-iskopijiet oriġinali għall-ġbir ⁽¹⁵⁾.
- Il-kunsens huwa wiehed mill-bażijiet legali possibbli għall-ipproċessar, iżda jeħtieġ li nipprevjenu kaxxi mmarkati koersivi fejn ma hemm l-ebda għażla sinifikanti għall-individwu u fejn lanqas ma hemm hteġġa li tiġi pproċessata xi *data*. Nirrakkomandaw li n-nies jithallew jagħtu kunsens wiesa' jew limitat, għar-riċerka klinika pereżempju, li jiġi rrispettat u li jista' jiġi rtirat ⁽¹⁶⁾.
- Il-KEPD jappoġġja soluzzjonijiet sodi, innovattivi għat-trasferimenti internazzjonali ta' informazzjoni personali li jif-facilitaw l-iskambji ta' *data* u jirrispettaw il-prinċipji dwar il-protezzjoni tad-*data* u s-sorveljanza. Inheggu li ma jiġux permessi trasferimenti fuq il-bażi tal-interessi legittimi tal-kontrollur minhabba n-nuqqas ta' protezzjoni suffiċjenti għall-individwu, u l-UE lanqas ma għandha tiftaħ il-bieb għal aċċess dirett minn awtoritajiet ta' pajjiżi terzi għal *data* li tinsab fl-UE. Kwalunkwe talba għal trasferiment mahruġa minn awtoritajiet f'pajjiżi terzi għandha tkun rikonoxxuta biss meta tkun tirrispetta l-istandards stabbiliti fit-Trattati ta' Ghajnuna Legali Reċiproka, ftehimiet internazzjonali jew mezzi legali oħrajn għall-kooperazzjoni internazzjonali ⁽¹⁷⁾.

1.3. Sorveljanza aktar indipendenti, aktar awtorevoli

- L-awtoritajiet tal-UE għall-protezzjoni tad-*data* għandhom ikunu lesti biex jeżerċitaw ir-rwoli tagħhom malli l-GDPR jidhol fis-seħh, bil-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-*Data* kompletament operattiv malli r-Regolament isir applikabbli ⁽¹⁸⁾.
- L-awtoritajiet għandhom ikunu jistgħu jisimgħu u jinvestigaw ilmenti u talbiet imressqa mis-sugġetti tad-*data* jew minn korpi, organizzazzjonijiet u assoċjazzjonijiet.
- L-infurzar tad-drittijiet tal-individwi jeħtieġ sistema effettiva ta' responsabbiltà u kumpens għal hsara kkawżata mill-ipproċessar illegali tad-*data*. Minhabba l-ostakoli ċari biex jinkiseb kumpens fil-prattika, l-individwi għandhom ikunu jistgħu jkunu rrappreżentati minn korpi, organizzazzjonijiet u assoċjazzjonijiet fil-proċeduri legali ⁽¹⁹⁾.

2 Regoli li jaħdmu fil-prattika

Is-salvagwardji ma għandhomx ikunu konfużi mal-formalitajiet. Dettalji eċċessivi jew tentattivi ta' mikrogestjoni ta' proċessi azjendali jirriskjaw li ma jibqgħux jgħoddu fil-futur. Hawnhekk nistgħu nsegwu l-eżempju tal-manwal tal-UE dwar il-kompetizzjoni, fejn korp relattivament limitat ta' leġiżlazzjoni sekondarja jiġi infurzat b'mod rigoruż u jhegġeg kultura ta' responsabbiltà u kuxjenza fost l-impriżi ⁽²⁰⁾.

Kull wiehed mit-tliet testi jitlob aktar ċarezza u sempliċità minghand dawk responsabbli għall-ipproċessar ta' informazzjoni personali ⁽²¹⁾. Bl-istess mod, l-obbligi tekniċi wkoll għandhom ikunu konċiżi u faċli biex jinftiehm u jekk iridu jiġu implimentati kif xieraq mill-kontrolluri ⁽²²⁾.

Il-proċeduri eżistenti mhumiex sagrosanti: ir-rakkomandazzjonijiet tagħna għandhom l-għan li jidentifikaw modi kif tonqos il-burokrazija, jonqsu l-preskrizzjonijiet għad-dokumentazzjoni u l-formalitajiet irrilevanti. Nirrakkomandaw li ssir leġiżlazzjoni biss fejn huwa ġenwinament meħtieġ. Dan iħalli spazju għall-immanuvrar kemm għall-kumpaniji, l-awtoritajiet pubbliċi jew l-awtoritajiet tal-protezzjoni tad-*data*: spazju li jrid jimtela mir-responsabbiltà u l-gwida mill-awtoritajiet tal-protezzjoni tad-*data*. B'mod ġenerali, ir-rakkomandazzjonijiet tagħna jipproduċu test tal-GDPR li huwa kważi 30 % iqsar mit-tul medju tat-tliet istituzzjonijiet ⁽²³⁾.

2.1. Salvagwardji effettivi, mhux proċeduri

- Id-dokumentazzjoni għandha tkun mezz mhux għan tal-konformità; ir-riforma għandha tiffoka fuq ir-riżultati. Nirrakkomandaw approċċ fi skali li jnaqqas l-obbligi tad-dokumentazzjoni fuq il-kontrolluri f'politika wahda dwar kif sejra tikkonforma mar-regolamenti waqt li jiġu kkunsidrati r-riskji, bil-konformità murija b'mod trasparenti, kemm għat-trasferimenti, għall-kuntratti mal-proċessuri kif ukoll għan-notifiki ta' ksur ⁽²⁴⁾.
- Fuq il-bażi ta' kriterji espliciti għall-valutazzjoni tar-riskju, u skont l-esperjenza tagħna fis-sorveljanza tal-istituzzjonijiet tal-UE, nirrakkomandaw li tintalab in-notifika ta' ksur relatat mad-*data* lill-awtorità superviżorja u valutazzjonijiet tal-impatt tal-protezzjoni tad-*data* biss meta d-drittijiet u l-libertajiet tas-sugġetti tad-*data* jkunu f'riskju ⁽²⁵⁾.
- L-inizjattivi industrijali, kemm jekk permezz ta' Regoli Korporattivi Vinkolanti kif ukoll permezz ta' sigilli tal-privatezza, għandhom ikunu mhegġa b'mod attiv ⁽²⁶⁾.

2.2. Aktar bilanċ bejn l-interess pubbliku u l-protezzjoni tad-*data* personali

- Ir-regoli dwar il-protezzjoni tad-*data* ma għandhomx ifixklu r-riċerka storika, statistika u xjentifika li hija ġenwinament fl-interess pubbliku. Dawk responsabbli għandhom jagħmlu l-arranġamenti meħtieġa sabiex jipprevjenu li l-informazzjoni personali tintuża kontra l-interess tal-individwu, waqt li jagħtu attenzjoni partikolari lir-regoli li jirregolaw l-informazzjoni sensitiva dwar is-sahha, pereżempju ⁽²⁷⁾.
- Ir-riċerkaturi u l-arkivisti għandhom ikunu jistgħu jaħżnu *data* sakemm tkun meħtieġa soġġetta għal dawn is-salvagwardji ⁽²⁸⁾.

2.3. Nafdaw u nagħtu s-setgħa lill-awtoritajiet superviżorji

- Nirrakkomandaw li l-awtoritajiet superviżorji jithallew joħroġu gwidi għall-kontrolluri tad-*data* u jiżviluppaw regoli ta' proċedura interni proprji fi spirtu ta' applikazzjoni simplifikata u aktar faċli tal-GDPR minn awtorità superviżorja wahda (il-“One Stop Shop” - Punt Uniku ta' Servizz) qrib iċ-ċittadin (“prossimità”) ⁽²⁹⁾.
- L-awtoritajiet għandhom ikunu jistgħu jiddeterminaw sanzjonijiet korrettivi u amministrattivi effettivi, proporzjonati u dissważivi abbażi taċ-ċirkostanzi rilevanti kollha ⁽³⁰⁾.

3 Regoli li jdumu ġenerazzjoni

Il-pilastru ewlieni tal-qafas attwali, id-Direttiva 95/46/KE, kien mudell għal leġislazzjoni ulterjuri dwar l-ipproċessar tad-*data* fl-UE u madwar id-dinja, u anki pprovda l-bażi għall-kliem tad-dritt għall-protezzjoni tad-*data* personali fl-Artikolu 8 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali. Din ir-riforma sejra ssawwar l-ipproċessar tad-*data* għal ġenerazzjoni li ma tiftakarx il-ħajja mingħajr l-internet. L-UE għandha għalhekk tifhem għal kollox l-implikazzjonijiet ta' dan l-att għall-individwi, u s-sostenibbiltà tiegħu quddiem l-iżvilupp teknoloġiku.

Dawn l-aħħar snin raw zieda esponenzjali fil-ġenerazzjoni, il-ġbir, l-analiżi u l-iskambju ta' informazzjoni personali, ir-riżultat ta' innovazzjonijiet teknoloġiċi bħall-internet tal-oġġetti, il-cloud computing, id-*data* kbira u d-*data* miftuħa, li l-użu tagħha l-UE tqisu essenzjali għall-kompetittività tagħha ⁽³¹⁾. Minn dak li rajna mil-longevità tad-Direttiva 95/46/KE, huwa raġonevoli li wiehed jistenna żmien simili qabel ma ssir reviżjoni kbira oħra tar-regoli dwar il-protezzjoni tad-*data*, probabbli mhux qabel tmiem is-snin 2030. Ferm qabel dak iż-żmien, it-teknoloġiji mmexxija mid-*data* huma mistennija li jkunu kkonverġew mal-intelliġenza artifiċjali, l-ipproċessar naturali tal-lingwa u s-sistemi bijometriċi, li jagħtu s-setgħa lill-applikazzjonijiet ta' kapacità ta' taġlim tal-magni għall-intelliġenza avvanzata.

Dawn it-teknoloġiji qegħdin jifidaw il-prinċipji tal-protezzjoni tad-*data*. Riforma orjentata lejn il-futur għandha għaldaqstant tkun ibbażata fuq id-dinjità tal-individwu u informata mill-etika. Din għandha tirrimedja l-iżbilanċ bejn l-innovazzjoni fil-protezzjoni tad-*data* personali u l-użu tagħha, u taġmel lis-salvagwardji effettivi fis-soċjetà diġitali tagħna.

3.1. Prattiki tan-negożju responsabbli u inġinerija innovattiva

- Ir-riforma għandha tregġa' lura t-tendenza reċenti lejn l-intraċċar sigriet u t-tehid ta' deċiżjonijiet fuq il-bażi ta' profili mobbjia mill-individwu. Il-problema mhijiex reklamar immirat jew il-prattika tat-tfassil ta' profil, iżda pjuttost nuqqas ta' informazzjoni sinifikanti dwar il-loġika algoritmika li tiżviluppa dawn il-profilu u li jkollha effett fuq is-sugġett tad-*data* ⁽³²⁾. Nirrakkomandaw aktar trasparenza mingħand il-kontrolluri.

— Nappoġġjaw bis-shih l-introduzzjoni tal-prinċipji tal-protezzjoni tad-*data* mfassla u awtomatiċi bhala mezz ta' spinta għal soluzzjonijiet iggwidati mis-suq fl-ekonomija diġitali. Nirrakkomandaw kliem aktar sempliċi li jeżiġi li d-drittijiet u l-interessi tal-individwu jkunu integrati fl-iżvilupp tal-prodotti u f'konfigurazzjonijiet awtomatiċi ⁽³³⁾.

3.2. Individwi mogħtija s-setgħa

Il-portabbiltà tad-*data* hija l-passarella fl-ambjent diġitali għall-kontroll tal-utent li l-individwi issa qegħdin jintebhu li ma għandhomx. Nirrakkomandaw li jkun permess trasferiment dirett ta' *data* minn kontrollur għal iehor fuq it-talba tas-sugġett tad-*data* u li s-sugġetti tad-*data* jiġu intitolati li jircievu kopja tad-*data* li huma stess jistgħu jittrasferixxu lil kontrollur iehor ⁽³⁴⁾.

3.3. Regoli ttestjati għall-futur

Nirrakkomandaw li jiġu evitati lingwi u Prattiki li aktarx li ma jibqgħux jghoddu jew isiru disputibbli ⁽³⁵⁾.

4 Kwistjoni mhux mitmuma

L-adozzjoni ta' pakkett tal-UE ta' riforma fid-*data* orjentat lejn il-futur tkun kisba impressjonanti iżda madankollu inkompluta.

L-istituzzjonijiet kollha jaqblu li l-prinċipji tal-GDPR għandhom japplikaw b'mod konsistenti għall-istituzzjonijiet tal-UE. Ahna rrakkomandajna ċ-ċertezza legali u l-uniformità tal-qafas legali, filwaqt li naċċettaw l-unicità tas-settur pubbliku tal-UE u l-htieġa li tiġi evitata kwalunkwe dgħufija fil-livell attwali tal-obbligi (kif ukoll il-htieġa li nipprovdur għall-baži legali u organizzattiva għall-KEPD). Għaldaqstant il-Kummissjoni għandha tagħmel mill-aktar fis possibbli proposta konsistenti mal-GDPR għar-revizjoni tar-Regolament (KE) Nru 45/2001 wara li jiġu finalizzati d-diskussjonijiet fuq il-GDPR biex iż-żewġ testi jkunu jistgħu jsiru applikabbli fl-istess hin ⁽³⁶⁾.

It-tieni, huwa ċar li d-Direttiva 2002/58/KE (id-“Direttiva dwar il-Privatezza elettronika”) ikollha tiġi emendata. Ferm aktar importanti minn hekk, l-UE tehtieġ qafas ċar għall-kunfidenzjalità tal-komunikazzjonijiet, element integrali tad-dritt tal-privatezza, li jirregola s-servizzi kollha li jippermettu l-komunikazzjoni, mhux biss lill-fornituri ta' komunikazzjonijiet elettronici disponibbli għall-pubbliku. Dan irid isir permezz ta' regolament legalment ċert u armonizzanti li jipprovdur għal mill-inqas l-istess standards ta' protezzjoni skont id-Direttiva dwar il-Privatezza elettronika b'kundizzjonijiet ekwi.

Għaldaqstant din l-Opinjoni tirrakkomanda s-sejha għal impenn għal adozzjoni bla dewmien ta' proposti f'dawn iż-żewġ oqsma mill-aktar fis possibbli.

5 Mument determinanti għad-drittijiet diġitali fl-Ewropa u lil hinn minnha

Għall-ewwel darba f'generazzjoni l-UE għandha opportunità li timmodernizza u tarmonizza r-regoli dwar kif tiġi mmanigġjata l-informazzjoni personali. Il-privatezza u l-protezzjoni tad-*data* mhumiex f'kompetizzjoni mat-tkabbir ekonomiku u l-kummerċ internazzjonali, lanqas ma' servizzi u prodott kbar — huma parti mill-proposta ta' kwalità u ta' valur. Kif jirrikonoxxi l-Kunsill Ewropew, il-fiducja hija precondizzjoni mehtieġa għal prodotti u servizzi innovattivi li jiddependu fuq l-ipproċessar ta' *data* personali.

Fl-1995 l-UE kienet pijuniera tal-protezzjoni tad-*data*. Issa aktar minn 100 pajjiż madwar id-dinja għandhom liġijiet dwar il-protezzjoni tad-*data* u inqas minn nofshom huma pajjiżi Ewropej ⁽³⁷⁾. Madankollu l-UE għadha tiġbed l-attenzjoni tal-pajjiżi li qegħdin jikkunsidraw li jstabbilixxu jew jirrevedu l-oqfsa legali tagħhom. Fi żmien meta l-fiducja tan-nies fil-kumpaniji u l-gvernijiet majnat minhabba rivelazzjonijiet ta' ksur fuq skala kbira tas-sorveljanza u tad-*data*, dan jiffa' responsabbiltà konsiderevoli fuq dawk l-Ewropej li jfasslu l-liġi u li d-deċizzjonijiet tagħhom din is-sena huma mistennija li jkollhom impatt lil hinn mill-Ewropa.

Fil-fehma tal-KEPD, it-testi tal-GDPR jinsabu fit-triq it-tajba, iżda għad fadal xi kwistjonijiet, uhud minnhom serji hafna. Dejjem hemm ir-riskju bil-proċess ta' kodeċizzjoni li ċerti dispozizzjonijiet jiddgħajfu minn negozjaturi b'intenzjoni tajba fit-tfittxija tagħhom għal kompromess politiku. Bir-riforma fil-protezzjoni tad-*data*, madankollu, hemm differenza, peress li qegħdin nittrattaw id-drittijiet fundamentali u l-mod kif ser ikunu salvagwardjati għal generazzjoni.

Fuq dik il-baži, din l-Opinjoni tipprova tghin lill-istituzzjonijiet ewlenin tal-UE biex isibu soluzzjoni għall-problemi. Ahna mhux biss irridu drittijiet aqwa għas-sugġett tad-*data* individwali u aktar responsabbiltà għall-kontrollur; nixtiequ niffacilitaw l-innovazzjoni b'qafas legali li huwa newtrali lejn it-teknoloġija iżda pożittiv lejn il-benefiċċji li t-teknoloġija tista' ggħib għas-soċjetà.

Bin-negozjati fl-aħhar fażi tagħhom, nisperaw li r-rakkomandazzjonijiet tagħna jghinu lill-UE tasal sal-linja finali b'ri-forma li tibqa' adattata għall-iskop tagħha fis-snin u d-deċennji li ġejjin: kapitolu ġdid għall-protezzjoni tad-data b'perspettiva globali, bl-UE fuq quddiem nett bl-eżempju tagħha.

Magħmul fi Brussell, is-27 ta' Lulju 2015.

Giovanni BUTTARELLI

Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data

- (¹) Dikjarazzjonijiet Komuni Parlament Ewropew Kunsill Kummissjoni Dikjarazzjoni Kongunta dwar Arrangamenti Prattiċi għall-Proċedura ta' Kodeċizzjoni (l-Artikolu 251 tat-Trattat tal-KE) (2007/C 145/02) (ĠU C 145, 30.6.2007).
- (²) COM(2012)11 finali; Riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tat-12 ta' Marzu 2014 dwar il-proposta għal regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-protezzjoni tal-individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' dejta personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-dejta (Regolament dwar il-Protezzjoni ta' Dejta Ġenerali), P7_TA(2014)0212; Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-protezzjoni tal-individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' dejta personali u dwar il-moviment liberu ta' dik id-dejta (Regolament dwar il-Protezzjoni ta' Dejta Ġenerali) — It-thejija ta' approċċ ġenerali, dokument tal-Kunsill 9565/15, 11.6.2015.
- (³) It-titolu shiħ huwa Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' dejta personali mill-awtoritajiet kompetenti għall-finijiet ta' prevenzjoni, investigazzjoni, sejbien jew prosekuzzjoni ta' reati kriminali jew l-eżekuzzjoni ta' pjeni kriminali, u l-moviment liberu ta' dik id-dejta, COM(2012)10 finali; Riżoluzzjoni leġiżlattiva tal-Parlament Ewropew tat-12 ta' Marzu 2014 dwar il-proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar il-protezzjoni ta' individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta' dejta personali mill-awtoritajiet kompetenti għall-finijiet ta' prevenzjoni, investigazzjoni, sejbien jew prosekuzzjoni ta' reati kriminali jew l-eżekuzzjoni ta' pjeni kriminali, u l-moviment liberu ta' dik id-dejta, P7_TA(2014)0219. Dwar l-iskeda ta' żmien u l-kamp ta' applikazzjoni tat-trilogu, ara l-Konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew 25-26 ta' Ġunju 2015, EUCO 22/15; "pjan direzzjonali" għat-trilogu ġie indikat f'konferenza stampa kongunta tal-Parlament, tal-Kunsill u tal-Kummissjoni <http://audiovisual.europarl.europa.eu/AssetDetail.aspx?id=690e8d8d-682d-4755-bfb6-a4c100eda4ed> [aċċessat l-aħhar fl-20.7.2015] iżda li ma ġiex ippubblikat b'mod uffiċjali. Il-GDPR ser jidhol fis-seħħ 20 jum wara l-pubblikazzjoni tiegħu f'Il-Ġurnal Uffiċjali u huwa mistenni li jkun applikabbli għal kollox sentejn wara d-dhul fis-seħħ tiegħu (l-Artikolu 91).
- (⁴) Avviż għal pożizzjoni vakanti għal Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data COM/2014/10354 (2014/C 163 A/02), ĠU C 163 A/6 28.5.2014. L-Istrategija tal-KEPD 2015-2019 weghdet li "issib soluzzjonijiet fattibbli li jevitaw il-burokrazija, jibqgħu flessibbli għall-innovazzjoni teknoloġika u flussi ta' data transkonfinali u jippermettu lill-individwi jinfurzaw id-drittijiet tagħhom b'mod aktar effettiv on- u offline"; Immexxu bl-eżempju: L-Istrategija tal-KEPD 2015-2019, Marzu 2015.
- (⁵) L-Opinjoni tal-KEPD dwar il-pakkett ta' riforma tal-protezzjoni tad-data, 7.3.2015.
- (⁶) Ara l-anness għall-Ittra tal-Grupp ta' Hidma tal-Artikolu 29 lil Věra Jourová, Kummissarju għall-Ġustizzja, il-Konsumaturi u l-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri, 17.6.2015.
- (⁷) Huwa diffiċli li wiehed jiġbor fil-qosor il-kamp ta' applikazzjoni materjali u territorjali tal-GDPR b'mod konċiż. L-istituzzjonijiet jidhru li tal-inqas jaqblu li l-kamp ta' applikazzjoni jkopri organizzazzjonijiet stabbiliti fl-UE li huma responsabbli għall-ipproċessar ta' data personali kemm fl-UE kif ukoll barra l-UE, organizzazzjonijiet stabbiliti barra l-UE li jipproċessaw data personali ta' individwi fl-UE waqt li jkun qegħdin joffru oġġetti jew servizzi lil individwi fl-UE jew jimmonitorjawhom. (Ara l-Artikolu 2 dwar il-kamp ta' applikazzjoni materjali u l-Artikolu 3 dwar il-kamp ta' applikazzjoni territorjali).
- (⁸) Riżultati oħrajn kienu jinkludu sebgħa minn kull għaxra mhassba dwar il-fatt li l-informazzjoni tagħhom tintuża għal skop differenti minn dak li tkun ingabret għalih, b'wiehed minn kull sebgħa jghidu li l-approvazzjoni espliċita tagħhom għandha tintalab f'kull każ qabel ma d-data tagħhom tingabar u tiġi pproċessata, u żewġ terzi jaħsbu li huwa importanti li jkun jistgħu jittrasferixxu l-informazzjoni personali minn fornitur tas-servizz preċedenti għal wiehed ġdid; Ewrobarometru Speċjali 431 dwar il-protezzjoni tad-data, Ġunju 2015. Riżultati simili minn Pew Research fl-2014 li sab li 91 % tal-Amerikani jhossu li tilfu l-kontroll fuq kif il-kumpaniji jiġbru u jużaw l-informazzjoni personali, 80 % tal-utenti tan-netwerks soċjali huma mhassba dwar li partijiet terzi bħal promoturi jew negozji jiksbu d-data tagħhom u 64 % jghidu li l-gvern għandu jagħmel aktar sabiex jirregola lill-promoturi; Pew Research Privacy Panel Survel, Jannar 2014.
- (⁹) Il-Kummissjoni tippromponi riforma komprensiva tar-regoli dwar il-protezzjoni tad-data sabiex iżżid il-kontroll tal-utenti fuq id-data tagħhom u sabiex tnaqqas l-ispejjeż għan-negozji.
- (¹⁰) Ittra mingħand l-NGOs lill-President Juncker, 21.4.2015 https://edri.org/files/DP_letter_Juncker_20150421.pdf u t-twegiba mingħand il-Kap tal-Kabinet tal-Viċi President Timmermans, 17.7.2015 https://edri.org/files/eudatap/Re_EC_EDRI-GDPR.pdf [aċċessat fit-23.7.2015]. Il-KEPD iltaqa' ma rappreżentanti ta' ħafna minn dawn l-NGOs sabiex jiddiskuti t-tħassib tagħhom f'Mejju 2015; STQARRIJA GĦALL-ISTAMPA EDPS/2015/04, 1.6.2015, Ir-Riforma tal-UE tal-Protezzjoni tad-Data: il-KEPD jiltaqa' ma' gruppi internazzjonali tal-libertajiet civili; reġistrazzjoni shiħa tad-diskussjoni hija disponibbli fuq is-sit web tal-KEPD (https://secure.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/EDPS/Pressnews/Videos/GDPR_civil_soc).

- (¹¹) Artikolu 2.2(e).
- (¹²) Artikolu 1.
- (¹³) L-Artikolu 8 tal-Karta għid [enfazi miżjuda]
1. Kull persuna għandha d-dritt għall-protezzjoni ta' data personali li tirrigwardaha.
 2. Din id-data għandha tiġi **trattata b'mod ġust għal finijiet determinati** u abbażi **tal-kunsens tal-persuna kkonċernata jew fuq bażi oħra legittima stabbilita mil-liġi**. Kull persuna għandha d-dritt ta' aċċess għad-data miġbura li għandha x'taqsam magħha, u d-dritt li tikseb ir-rettifika tagħha.
 3. L-osservanza ta' dawn ir-regoli għandha titqiegħed taht il-**kontroll ta' awtorità indipendenti**.
- (¹⁴) Artikolu 10. Jekk u sakemm ma teżistix definizzjoni ċara u legalment vinkolanti għal “data psewdonimizzata” bħala distinta minn “data personali”, din it-tip ta' data għandha tibqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tar-regoli dwar il-protezzjoni tad-data.
- (¹⁵) Artikoli 6.2 u 6.4. Minhabba li kien hemm xi incertezza rigward it-tifsira ta' “kompatibbiltà” nirrakkomandaw, skont l-Opinjoni tal-Grupp ta' Hídma 29 dwar il-Limitazzjoni tal-Iskop, kriterji ġenerali għall-valutazzjoni ta' jekk l-ipproċessar huwiex kompatibbli (ara l-Artikolu 5.2).
- (¹⁶) Separazzjoni funzjonali effettiva hija mezz ieħor biex jiġi żgurat proċessar legali fin-nuqqas ta' kunsens, iżda l-interess legittimu ma għandux jiġi interpretat b'mod eċċessiv. Dritt mingħajr kundizzjoni li wiehed jagħzel li jirtira wkoll jista' jkun alternattiva xierqa f'ċerti sitwazzjonijiet. Il-valutazzjoni ta' jekk il-kunsens jingħatax liberament tiddependi parzjalment minn (a) jekk hemmx żbilanċ sinifikanti bejn is-suġġett tad-data u l-kontrollur u (b) f'każijiet ta' pproċessar skont l-Artikolu 6.1(b), jekk it-twertiq ta' kuntratt jew l-għoti ta' servizz isirx soġġett għall-għoti tal-kunsens għall-ipproċessar ta' data li mhijiex meħtieġa għal dawn l-iskopijiet. (ara l-Artikolu 7.4.) Dan jirrifletti d-dispożizzjoni fil-liġi tal-UE dwar il-konsumatur: skont l-Artikolu 3.1 tad-Direttiva 93/13/KEE tal-5 ta' April 1993 dwar klawżoli ingusti f'kuntratti mal-konsumatur, “Klawżola kuntrattwali li ma tkunx giet negozjata individwalment għandha titqies ingusta jekk, kontra l-hteġa ta' buona fede, tkun tikkawża żbilanċ sinifikanti fid-drittijiet u l-obbligi tal-partijiet li johorġu mill-kuntratt, bi hsara għall-konsumatur.”
- (¹⁷) Dawn ir-regoli jinkludu deċiżjoni ta' adegwatezza għal setturi u territorji speċifikati, reviżjonijiet perjodiċi tad-deċiżjonijiet ta' adegwatezza u Regoli Korporattivi Vinkolanti. Ara l-Artikoli 40-45.
- (¹⁸) Artikolu 73.
- (¹⁹) Artikolu 76. Dwar id-diffikultà biex jinkiseb kumpens għall-ksur tar-regoli dwar il-protezzjoni tad-data, ara r-rapport tal-Aġenzija dwar id-Drittijiet Fundamentali, Aċċess għal rimedji dwar il-protezzjoni tad-data fl-Istati Membri tal-UE, 2013.
- (²⁰) Ir-regoli tal-UE jenfasizzaw l-awtovalutazzjoni tal-kumpaniji f'dak li jirrigwarda l-konformità mal-projbizzjoni tal-ftehimiet antikompetittivi tal-Artikolu 101 tat-TFUE, filwaqt li d-ditti dominanti f'suq għandhom “responsabbiltà speċjali” li jevitaw kwalunkwe azzjoni li tista' tfixx il-kompetizzjoni effettiva (il-Paragrafu 9 tal-Gwida tal-Kummissjoni 2009/C 45/02); ara l-Opinjoni Preliminari tal-KEPD dwar il-Privatezza u l-Kompetittività fiż-Żmien ta' Data Kbira, 14.3.2014.
- (²¹) It-tliet testi jirreferu b'mod varju għal “mod u forma intelligibbli, bl-użu ta' lingwa ċara u sempliċi” (il-Premessa (57), PE; l-Artikolu 19, KUMM u Kunsill), li tkun “ċara u inekwivoka” (il-Premessa (99), PE; l-Artikolu 10a PE) u li tipprovdi “informazzjoni ċara u li tinftiehem faċilment” (l-Artikolu 10 PE, l-Artikolu 11 PE), u informazzjoni “konċiża, trasparenti, ċara u faċilment aċċessibbli” (il-Premessa (25), PE, KUMM u Kunsill; l-Artikolu 11 PE).
- (²²) Il-parti l-kbira tad-dispożizzjonijiet għal atti ddelegati tnehhew mill-verżjonijiet tal-Parlament u tal-Kunsill. Ahna nemmu li l-UE tista' tagħmel aktar u thalli dawn il-kwistjonijiet tekniċi f'idejn l-esperjenza ta' awtoritajiet indipendenti.
- (²³) Ir-rakkomandazzjonijiet tagħna jipproduċu test ta' madwar 20 000 kelma; it-tul medju tat-testi tat-tliet istituzzjonijiet huwa madwar 28 000 kelma.
- (²⁴) Artikolu 22.
- (²⁵) Artikoli 31 u 33.
- (²⁶) Artikolu 39.
- (²⁷) Artikolu 83. Ir-riċerka u l-arkivjar fihom infushom ma jikkostitwixxux bażi legali għall-ipproċessar, u għaldaqstant nirrakkomandaw li jiħassar l-Artikolu 6.2.
- (²⁸) Artikolu 83a.
- (²⁹) Il-Grupp ta' Hídma tal-Artikolu 29 fassal viżjoni għall-governanza, il-mekkaniżmu ta' konsistenza u l-punt uniku ta' servizz ibbażati fuq il-fiduċja f'Awtoritajiet indipendenti tad-DPAs u fformulata fi tliet saffi:
- l-Awtoritajiet tal-Protezzjoni tad-Data individwali li huma b'saħħithom u pprovduti bir-riżorsi kollha meħtieġa biex jittrattaw il-każijiet fl-isfera tal-kompetenza tagħhom;
 - kooperazzjoni effettiva bejn DPA bi tmexxija ċara fil-każijiet transkonfinali;
 - il-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data (EDPB) li jrid ikun awtonomu, bil-personalità legali proprja, ipprovdut bil-mezzi suffiċjenti, li jikkonsisti minn Awtoritajiet tal-Protezzjoni tad-Data ugwali li jaħdmu fi spirtu ta' solidarjetà, bis-setgħa li jiehdu deċiżjonijiet vinkolanti u appoġġat minn segretarjat li jaqdi lill-bord permezz tal-president.

- (³⁰) Nirrakkomandaw ukoll li tiġi ċċarata l-kompetenza tal-awtoritajiet superviżorji u n-nomina tal-awtorità mexxejja f'kazijiet ta' pproċessar transnazzjonali, filwaqt li tinżamm il-kapaċità tal-awtoritajiet superviżorji li jittrattaw kazijiet purament lokali. Nirrakkomandaw verżjoni simplifikata tal-mekkaniżmu ta' konsistenza b'aktar ċarezza dwar kif jiġu identifikati l-kazijiet fejn l-awtoritajiet superviżorji jkunu jeħtieġu jikkonsultaw mal-Bord Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data u fejn il-Bord ikun meħtieġ joħroġ deċiżjoni vinkolanti biex tiġi żgurata l-applikazzjoni konsistenti tar-Regolament.
- (³¹) Il-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni dwar Strateġija għal Suq Wieħed Diġitali għall-Ewropa, COM(2015) 192 finali; Il-Konkluzjonijiet tal-Kunsill Ewropew Ġunju 2015, EUCO 22/15; Il-Konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar it-Trasformazzjoni Diġitali tal-Industrija Ewropea, 8993/15.
- (³²) Artikolu 14(h).
- (³³) Artikolu 23.
- (³⁴) Artikolu 18. Nirrakkomandaw ukoll li, biex ikun effettiv, id-dritt għall-portabbiltà tad-data jrid ikollu kamp ta' applikazzjoni wiesa', u mhux jiġi applikat biss għall-operazzjonijiet ta' pproċessar li jużaw data pprovduta mis-sugġett tad-data.
- (³⁵) Nirrakkomandaw, pereżempju, li jinqatgħu termini bħal "online", "bil-miktub" u "is-socjetà tal-informazzjoni".
- (³⁶) Għażla partikolari, li ahna nippreferu, hija li dan isir permezz ta' dispożizzjoni fil-GDPR innifsu.
- (³⁷) Greenleaf, Graham, Liġijiet Globali dwar il-Privatezza tad-Data 2015: 109 Pajjiżi, bil-Liġijiet Ewropej Issa f'Minoranza (30 ta' Jannar 2015); (2015) 133 Rapport Internazzjonali dwar il-Liġijiet u n-Negozju tal-Privatezza, Frar 2015; Dokument ta' Riċerka Legali tal-UNSW Nru 2015-21.
-